

บทที่ 2

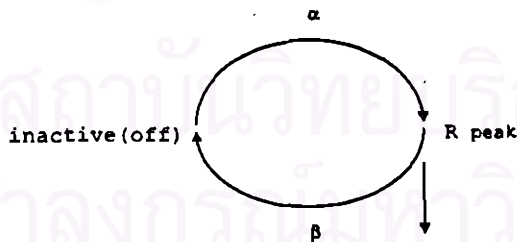
แบบจำลองของแหล่งกำเนิด

2.1 กล่าวนำ

ในบทนี้จะกล่าวถึงแบบจำลองของแหล่งกำเนิดที่ใช้ในการจัดสรรแบนด์วิดท์ในโครงข่ายเอทีเอ็ม (ATM Networks) โดยจะแบ่งกล่าวเป็นหัวข้อย่อย ๆ ดังนี้ ส่วนแรกจะกล่าวถึงแบบจำลอง 2 สถานะ (Two-state model หรือ ON-OFF source) ส่วนต่อมาจะกล่าวถึงแบบจำลองในกรณีที่มีแหล่งกำเนิด N แหล่งมีสถิติเพิกซ์กันทางสถิติ หรือแบบจำลองของไหล (Fluid Flow model) ซึ่งแบบจำลองนี้จะใช้ในการหาแบนด์วิดท์สมมูล (Equivalent Bandwidth) เพื่อรับประกันค่า QoS (Quality of Service) ซึ่งกำหนดให้เป็นความน่าจะเป็นที่เซลล์เกิดการสูญหาย (Cell Loss Probability) ในส่วนสุดท้ายจะพิจารณาเป็นแหล่งกำเนิดวิวิธพันธุ์ (Heterogeneous Source) และเปรียบเทียบกับ การคำนวณแบนด์วิดท์โดยประมาณ

2.2 แบบจำลองของแหล่งกำเนิด

ในการต่อ (Connection) แต่ละครั้งจะมีอัตราการส่งข้อมูลอยู่ระหว่างอัตราโดยเฉลี่ย (average rate) กับอัตราค่ายอด (peak rate) ซึ่งในแบบจำลองแบบ 2 สถานะ (Two-state model หรือ ON-OFF source) แหล่งกำเนิดจะอยู่ในสถานะ off (inactive) หรือสถานะเบิรสต์ (burst) ซึ่งจะส่งข้อมูลด้วยอัตราค่ายอด ดังรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 แบบจำลองแบบเปิดปิดสองสถานะ (Two-state, on/off model) สำหรับแหล่งกำเนิดแบบเบิรสต์ (burst traffic source)

แบบจำลองของแหล่งกำเนิดแบบนี้มีข้อดีคือ ง่ายและยืดหยุ่น กล่าวคือสามารถใช้ได้ทั้งส่งแบบเบิรสต์ ไปจนถึงการส่งบิตสตรีม (bit stream) อย่างต่อเนื่อง หรือใช้ประมาณคุณสมบัติของแหล่งกำเนิดที่มีความซับซ้อนมาก ๆ

กำหนดตัวแปรที่ใช้คือ R_{peak} (อัตราข้อมูลสูงสุด), ρ คือ อัตราส่วนของเวลาที่แหล่งกำเนิดจะแอกทีฟ $= \frac{1/\beta}{1/\beta + 1/\alpha} = \frac{\alpha}{\alpha + \beta}$ โดยที่ α คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจาก off state ไปยัง burst state ดังนั้นระยะเวลาโดยเฉลี่ยของ off state คือ $1/\alpha$ และ β คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจาก burst state ไปยัง off state ดังนั้นระยะเวลาโดยเฉลี่ยของ burst state คือ $1/\beta$ และกำหนดให้ช่วงเวลาที่เบิรสต์ และ off มีการแจกแจงแบบเอกโปเนนเชียล (exponential distribution)

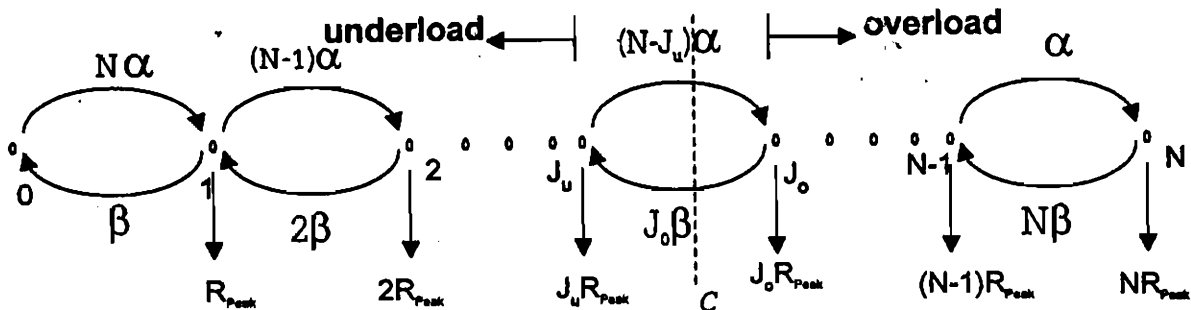
2.3 แบบจำลองสำหรับแหล่งกำเนิดแหล่งเดียวและหลายแหล่งที่เป็นแบบเอกพันธ์ [7]

แบบจำลองที่ทำได้นี้ขึ้นกับจำนวนการต่อที่มีลักษณะลงบนข่ายเชื่อมโยง และรับประกัน QoS คือ buffer overflow probability (โอกาสที่บัฟเฟอร์จะล้น คือโอกาสที่เซตจะสูญหาย) ไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ค่าหนึ่ง

รูปที่ 2.2 แหล่งกำเนิด N แหล่งที่มีลักษณะร่วมกันในแบบจำลองของไหล (Fluid Model)

แบบจำลองในกรณีที่มีแหล่งกำเนิด N แหล่งที่มีลักษณะร่วมกันดังรูปที่ 2.2 ซึ่งกำหนดให้บัฟเฟอร์มีขนาด x Mbits แต่ละแหล่งกำเนิดจะส่งข้อมูลด้วยอัตรา R_{peak} Mbps ในสถานะเบิรสต์เนื่องจากพิจารณาการมัลติเพลกซ์เชิงสถิติ (statistical multiplexing) จึงได้แบบจำลองของข่ายเชื่อมโยงมีค่าน้อยกว่า NR_{peak} ซึ่งเป็นอัตราการส่งข้อมูลสูงสุด รูปที่ 2.2 สามารถอธิบายได้ด้วยแบบจำลอง 2 สถานะ ในกรณีที่มีแหล่งกำเนิด N แหล่ง แบบจำลองกราฟฟิกที่ได้จะเป็น $N+1$ state markov chain ดังรูปที่ 2.3 แต่ละสถานะ (state) จะแทนด้วยจำนวนของแหล่งกำเนิดที่แอกทีฟ เช่น สถานะที่ i คือมีแหล่งกำเนิด i แหล่งแอกทีฟ และอัตราการส่งเซตโดยเฉลี่ยเข้าบัฟเฟอร์เป็น iR_{peak} Mbps

รูปที่ 2.3 แบบจำลองของแหล่งกำเนิด N แหล่ง

จากรูปที่ 2.3 สถานะแรกเป็นสถานะที่ 0 คือทุกแหล่งกำเนิดไม่มีการส่งข้อมูล ไปจนกระทั่งสถานะที่ N เป็นสถานะที่ทุกแหล่งกำเนิดส่งข้อมูลพร้อมกัน

2 สถานะที่จะพิจารณาคือ J_u และ J_o ซึ่ง J_u คือ underload state เป็นสถานะที่บัฟเฟอร์ว่าง เช่น สมมติให้แบนด์วิดท์ของสายเชื่อมโยงเป็น $CR_{peak} = 3$ Mbps และ R_{peak} เป็น 0.64 Mbps ซึ่ง $C = 3/0.64 = 4.6875$ (C เป็นค่าที่อยู่ระหว่าง underload state กับ overload state) ดังนั้น $J_u = 4$

ในทำนองเดียวกัน J_o คือ overload state เป็นสถานะที่เริ่มมีคิวมากในบัฟเฟอร์ ในตัวอย่างที่กล่าวมาจะได้ $J_o = 5$

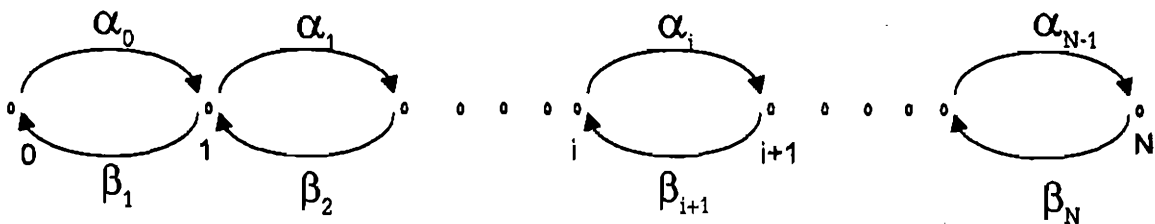
ความน่าจะเป็นที่แหล่งกำเนิดอยู่ในสถานะที่ i กำหนดเป็น π_i (steady-state probability) ซึ่งมีการแจกแจงเป็นแบบ binomial ดังนั้นโอกาสที่แหล่งกำเนิด i แหล่งจากแหล่งกำเนิด N แหล่งจะแยกทีฟในขณะที่มีแหล่งกำเนิด $N-i$ แหล่งอยู่ในสถานะไม่แยกทีฟ ซึ่งโอกาสที่แต่ละแหล่งกำเนิดจะแยกทีฟหรือทำการส่งข้อมูลเท่ากับ $\alpha / (\alpha + \beta)$ ดังนั้น

$$\pi_i = \binom{N}{i} \left(\frac{\alpha}{\alpha + \beta} \right)^i \left(\frac{\beta}{\alpha + \beta} \right)^{N-i} \quad (2.1)$$

หรือเขียนได้ในรูปของ

$$\pi_i = \binom{N}{i} \left(\frac{\alpha}{\beta} \right)^i \left(1 + \frac{\alpha}{\beta} \right)^{-N} \quad (2.2)$$

จากสมการที่ (2.2) เราจะใช้กระบวนการเกิด-ตาย (birth-death process) มาช่วยในการแก้สมการ ดังรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 General birth-death process

ซึ่งกำหนดให้ α_i เป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงขึ้นจากสถานะ i ไปยังสถานะ $i+1$
 และ β_i เป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงลงจากสถานะ i มายังสถานะ $i-1$
 จะได้

$$\pi_i = \frac{\alpha_0 \alpha_1 \alpha_2 \dots \alpha_{i-1} \pi_0}{\beta_1 \beta_2 \dots \beta_i} \quad (2.3)$$

ซึ่งเราจะได้ว่า $\sum_{i=0}^N \pi_i = 1$

ในรูปที่ 2.3 เราพิจารณาให้แต่ละสถานะมีความสมดุล คืออัตราการเข้า=อัตราการออกจะได้

$$\begin{aligned} i=0: & N\alpha\pi_0 = \beta\pi_1 \\ 1 \leq i \leq N-1: & \pi_i [i\beta + (N-1)\alpha] = [N-(i-1)]\alpha\pi_{i-1} + (i+1)\beta\pi_{i+1} \\ i=N: & N\beta\pi_N = \alpha\pi_{N-1} \end{aligned} \quad (2.4)$$

เราจะจัดสมการให้ขวามือ=0 และเราจะกำหนดให้

$$\Pi \equiv [\pi_0, \pi_1, \pi_2 \dots \pi_N] \quad (2.5)$$

จากสมการที่ (2.4) จะได้

$$\Pi M = 0 \quad (2.6)$$

โดยที่ M เป็นเมทริกซ์ขนาด $(N+1) \times (N+1)$

$$M = \begin{bmatrix} -N\alpha & N\alpha & 0 & \dots \\ \beta & -[\beta + (N-1)\alpha] & (N-1)\alpha & \dots \\ 0 & 2\beta & -(N-2)\alpha - 2\beta & \dots \\ 0 & 0 & 3\beta & \dots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots \end{bmatrix} \quad (2.7)$$

สมาชิกในเมทริกซ์ M แทนด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างสถานะ จากรูปที่ 2.2 เราจะสมมติให้การครอบครองบัฟเฟอร์เป็นตัวแปรสุ่มต่อเนื่อง (continuous random variable x)

การหาการแจกแจงของ x เมื่อมีแหล่งกำเนิด i แหล่งแอกทีฟจากรูปที่ 2.3 จะได้ว่าบัฟเฟอร์มีคิวเมื่อ $i > C$ และบัฟเฟอร์จะว่างเมื่อ $i < C$

กำหนดให้ $F_i(t, x), 0 \leq i \leq N$ เป็น cumulative probability distribution ที่เวลา t และพิจารณาที่สถานะ i หรือพูดอีกอย่างหนึ่งได้ว่า เป็นโอกาสที่การครอบครองบัฟเฟอร์มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ x เมื่อแหล่งกำเนิด i แหล่งแอกทีฟในการหา $F_i(t, x)$ เราต้องกำหนด $F_i(t + \Delta t, x)$ ในช่วงเวลา Δt อยู่ในเทอมของเวลา t จะได้

$$F_i(t + \Delta t, x) = [N - (i-1)]\alpha \Delta t F_{i-1}(t, x) + (i+1)\beta \Delta t F_{i+1}(t, x) + \{1 - [(N-i)\alpha + i\beta]\Delta t\} F_i[t, x - \Delta x] \quad (2.8)$$

ในสถานะที่ i จะมีการเปลี่ยนแปลงการครอบครองบัฟเฟอร์ด้วยอัตรา $\frac{\Delta x}{\Delta t} \equiv (i - C)$

หรือ buffer filling/emptying rate

จาก $F_i(t + \Delta t, x)$ และ $F_i(t, x - \Delta x)$ ถ้ากระจายอยู่ในรูปของอนุกรม Taylor โดยพิจารณาแค่เทอมแรกจะได้

$$\begin{aligned} F_i(t + \Delta t, x) &= F_i(t, x) + \frac{\partial F_i(t, x) \Delta t}{\partial t} \\ F_i(t, x - \Delta x) &= F_i(t, x) - \frac{\partial F_i(t, x) \Delta x}{\partial x} \end{aligned} \quad (2.9)$$

แทนสมการที่ (2.9) ลงในสมการที่ (2.8) จะได้

$$\begin{aligned} \frac{\partial F_i(t,x)}{\partial t} = & [N - (i-1)]\alpha F_{i-1}(t,x) + (i+1)\beta F_{i+1}(t,x) \\ & - [(N-i)\alpha + i\beta]F_i(t,x) - (i-C)\frac{\partial F_i}{\partial x}(t,x) \end{aligned} \quad (2.10)$$

เราพิจารณาค่าทางสถิติที่ไม่แปรตามเวลา (stationary statistics) แล้วจะได้ว่าโอกาสที่การครอบครองบัฟเฟอร์จะไม่ขึ้นกับเวลาคือ $\frac{\partial F_i(t,x)}{\partial t} = 0$ และ $F_i(t,x) \rightarrow F_i(x)$ คือ stationary probability ที่การครอบครองบัฟเฟอร์น้อยกว่าหรือเท่ากับ x เมื่อมีแหล่งกำเนิด i แหล่งแรกที่ฟัดจ์นั้นสมการที่ (2.10) สามารถเขียนใหม่ได้เป็น

$$\begin{aligned} (i-C)\frac{dF_i(x)}{dx} = & [N - (i-1)]\alpha F_{i-1}(x) - [(N-i)\alpha + i\beta]F_i(x) \\ & + (i+1)\beta F_{i+1}(x) \end{aligned} \quad (2.11)$$

เราพิจารณาให้ $0 \leq i \leq N$ ดังนั้น $F_{-1}(x) = F_{N+1}(x) = 0$
จากสมการที่ (2.11) กำหนดให้

$$F(x) \equiv [F_0(x), F_1(x), \dots, F_N(x)]$$

จะได้

$$\frac{dF(x)}{dx} D = F(x) M \quad (2.12)$$

จากสมการที่ (2.12) จะได้ D เป็น diagonal เมทริกซ์ที่มีขนาด $(N+1) \times (N+1)$ จะได้

$$D = \text{diag}[-C, (1-C), \dots, (N-C)] \quad (2.13)$$

สมาชิกใน D แทนด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงความจุของบัฟเฟอร์

และ M เป็นเมทริกซ์กำเนิด (generating matrix) ที่ได้จากสมการที่ (2.7)

จากสมการที่ (2.12) เขียนใหม่ได้เป็น

$$\frac{dF(x)}{dx} = F(x) M \quad (2.14)$$

ซึ่ง $M = MD^{-1}$ และ C ในสมการที่ (2.13) จะไม่เป็นเลขจำนวนเต็ม และเห็นได้ชัดว่าในสมการที่ (2.12) และ (2.14) เป็นสมการเชิงอนุพันธ์เชิงเส้นอันดับหนึ่ง ดังนั้นคำตอบจะอยู่ในรูปของผลรวมของ exponential ซึ่งมีรูปแบบทั่วไปดังสมการที่ (2.15)

$$F(x) = \sum_{i=0}^N a_i \Phi_i e^{z_i x} \quad (2.15)$$

เมื่อ a_i เป็นสัมประสิทธิ์ที่หาได้จากเงื่อนไขขอบเขต

z_i เป็นค่าเฉพาะจง (eigenvalue)

Φ_i เป็นเวกเตอร์เฉพาะจง (eigenvector) ซึ่งหาได้จาก

$$z_i \Phi_i D = \Phi_i M \quad (2.16)$$

สมการที่ (2.15) และ (2.16) เป็นคำตอบของสมการที่ (2.12)

กำหนดให้ $F_j(x)$ เป็นโอกาสที่การครอบครองบัฟเฟอร์น้อยกว่าหรือเท่ากับ x เมื่อมีแหล่งกำเนิด j แหล่งแยกที่ฟังจะได้

$$\begin{aligned} F_j(x) &= \text{prob}[j \text{ source active, buffer occupancy} \leq x] \\ &= \sum_{i=0}^N a_i \Phi_{ij} e^{-i x} \quad 0 \leq j \leq N \end{aligned} \quad (2.17)$$

เรากำหนดให้ eigenvector $\Phi_i(x) = [\Phi_{i0}, \Phi_{i1}, \dots, \Phi_{iy}, \dots, \Phi_{iN}]$

ในการแก้สมการที่ (2.17) เราจะต้องหาค่าเฉพาะจง (eigenvalue) z_i ทั้งหมด $N+1$ ค่าจากเมทริกซ์ MD^{-1} และ eigenvector Φ_i และสัมประสิทธิ์ a_i จำนวน $N+1$ ค่า

สังเกตดูเทอมที่เป็นผลรวมของสมการที่ (2.15) ถ้าหาค่า eigenvalue แล้วมีค่าเป็นบวก เราต้องกำหนดให้เป็น 0 เนื่องจากขนาดของบัฟเฟอร์ $x \geq 0$ และโอกาสของการครอบครองบัฟเฟอร์ $F_j(x)$ จะต้องมีค่าไม่เกิน 1 ดังนั้นเราจะเขียนสมการใหม่ได้เป็น

$$F(x) = \sum_{i: \text{Re}[z_i] \leq 0} a_i \Phi_i e^{z_i x} \quad (2.18)$$

จากสมการที่ (2.18) จะมีการมี eigenvalue มีค่าเป็น 0 และสมการที่ (2.16) กำหนดให้ $z_0 = 0$ จะได้ $\Phi_0 M = 0$ จากสมการที่ (2.6) จะทำให้ได้ว่า $\Phi_0 = \pi$ เราจะต้องพิจารณาเงื่อนไขขอบเขตเพื่อหาสัมประสิทธิ์ a_0 โดยสมมติให้ $F_j(\infty)$ เป็นโอกาสที่มีแหล่งกำเนิด j แหล่งแยกทีฟ มีค่าเป็น π_j ดังนั้นจะได้ว่า $F(\infty) = \pi = a_0 \Phi_0$ และจาก $\Phi_0 = \pi$ ทำให้ได้ว่า $a_0 = 1$ ดังนั้นสมการที่ (2.18) เขียนใหม่ได้เป็น

$$F(x) = \pi + \sum_{\text{Re}(z_j < 0)} a_j \Phi_j e^{z_j x} \quad (2.19)$$

จาก Anick et al [8] แสดงให้เห็นว่าจำนวนของ eigenvalue ที่ติดลบจะมีจำนวน $N - J_0$ จำนวนหรือมีจำนวนตั้งแต่ J_0 ถึง N จากที่กล่าวมาข้างต้น สถานะที่ $j > C$ จะทำให้บัพเฟอร์เริ่มมีตัว เพราะฉะนั้นโอกาสที่บัพเฟอร์จะว่าง $F_j(0)$ เท่ากับ 0 เขียนได้เป็น

$$F_j(0) = 0 \quad j > C \quad (2.20)$$

สมการที่ (2.20) เขียนใหม่ได้เป็น

$$F_j(0) = 0 = \pi_j + \sum_{i=J_0}^N a_i \Phi_{ij} \quad J_0 \leq j \leq N \quad (2.21)$$

จากสมการที่ (2.21) สามารถหา π_j และ Φ_{ij} ได้ ดังนั้นเราสามารถแก้สมการเพื่อหาสัมประสิทธิ์ a_i เป็นจำนวน $N - J_0$ จำนวน

ต่อไปจะยกตัวอย่างในกรณี $N=1$ คือมีแหล่งกำเนิดแหล่งเดียว

จากสมการที่ (2.7) จะได้ M เป็นเมทริกซ์ที่มีขนาด 2×2

$$M = \begin{bmatrix} -\alpha & \alpha \\ \beta & -\beta \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\gamma & \gamma \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \gamma = \frac{\alpha}{\beta} \quad (2.22)$$

จาก $M' = MD^{-1}$ และ D จากสมการที่ (2.13) จะได้

$$M' = \begin{bmatrix} \frac{\gamma}{C} & \frac{\gamma}{1-C} \\ \frac{-1}{C} & \frac{-1}{1-C} \end{bmatrix} \quad (2.23)$$

ดังนั้น เราสามารถหาค่า eigenvalue ได้จากการแก้สมการที่ (2.24) 71

$$zI - M' = 0 \quad (2.24)$$

เมื่อ I เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ จะได้

$$z = \frac{\gamma}{C} - \frac{1}{1-C} \quad (2.25)$$

ในกรณีที่ $N=1$ เราจะได้ eigenvalue ดิคลบค่าเดียว เขียนได้เป็น

$$F(x) = \pi + a\Phi e^{zx} \quad (2.26)$$

เราจะไม่เขียนเป็นตัวห้อย a , และ Φ , เพราะว่ามีเทอมเดียว ดังนั้นต้องหา $\Phi = [\Phi_0, \Phi_1]$ โดยพิจารณาจากสมการที่ (2.16) จะได้

$$z\Phi = \Phi M' \quad (2.27)$$

$$\left[\frac{\gamma}{C} - \frac{1}{1-C} \right] \Phi = \Phi \begin{bmatrix} \frac{\gamma}{C} & \frac{\gamma}{1-C} \\ -1 & -1 \\ \frac{1}{C} & \frac{1}{1-C} \end{bmatrix}$$

$$\Phi = [1-C \quad C]$$

$$\Phi_0 = 1-C, \quad \Phi_1 = C$$

จะได้ $F(x) = \pi + a[1-C, C]e^{zx} \quad (2.28)$

เราต้องพิจารณาเงื่อนไขขอบเขต เพื่อหาสัมประสิทธิ์ a โดยกำหนดให้

$$F_1(0) = 0 = \pi_1 + a\Phi_1 \quad (2.29)$$

โดยที่ π_1 เป็นโอกาสที่แหล่งกำเนิดจะแอกทีฟหรือส่งข้อมูล และ $F_1(0)$ เป็นโอกาสที่บัฟเฟอร์จะว่างเมื่อแหล่งกำเนิดอยู่ในสถานะแอกทีฟจะเป็น 0 (เนื่องจากแหล่งกำเนิดอยู่ในสถานะ overload จึงมีคิวมาค้างในบัฟเฟอร์) จากที่กล่าวมาโอกาสที่แหล่งกำเนิดแหล่งเดียวจะแอกทีฟเป็น

$$\pi_1 = \frac{\alpha}{\alpha + \beta} = \frac{\gamma}{1 + \gamma} \quad \gamma = \frac{\alpha}{\beta} \quad (2.30)$$

แทนสมการที่ (2.30) และ Φ_1 ลงในสมการที่ (2.29) จะได้

$$\begin{aligned} 0 &= \pi_1 + a\Phi_1 \\ a &= \frac{-\pi_1}{\Phi_1} = \frac{-\gamma}{(1+\gamma)C} \end{aligned} \quad (2.31)$$

เพราะฉะนั้นจะได้คำตอบของ $F(x) = [F_0(x), F_1(x)]$ ตามลำดับคือ

$$\begin{aligned} F_0(x) &= \pi_0 + a(1-C)e^{zx} \\ F_1(x) &= \pi_1 + aCe^{zx} \end{aligned} \quad (2.32)$$

ดังนั้น โอกาสที่การครอบครองบัพเฟอร์จะน้อยกว่าหรือเท่ากับ x จะเป็น

$$F(x) = F_0(x) + F_1(x) = 1 + ae^{zx} \quad (2.33)$$

เรากำหนดให้ $G(x)$ เป็นโอกาสที่การครอบครองบัพเฟอร์มากกว่าเท่ากับ $x = 1 - F(x)$ จะได้

$$\begin{aligned} G(x) &= 1 - F(x) = -ae^{zx} \\ &= \frac{\gamma}{(1+\gamma)C} e^{\left(\frac{\gamma}{C} - \frac{1}{1-C}\right)x} \end{aligned} \quad (2.34)$$

กำหนดให้ $\hat{C}$ เป็นแบนด์วิดท์สมมูลของข่ายเชื่อมโยง ซึ่งมีค่าเป็น CR_{peak} เพราะฉะนั้นถ้าต้องการหาแบนด์วิดท์สมมูล จะต้องแทน C ด้วย $\frac{\hat{C}}{R_{peak}}$ ลงไปในสมการที่ (2.34) และ $\rho = \frac{\gamma}{1+\gamma}$ จะได้

$$G(x) = \varepsilon = \frac{\rho R_{peak}}{\hat{C}} e^{\left(\frac{\gamma R_{peak}}{\hat{C}} - \frac{R_{peak}}{R_{peak} - \hat{C}}\right)x} \quad (2.35)$$

โดยที่ ε คือโอกาสที่เซลล์จะสูญหาย หรือ cell loss probability

ในการแก้สมการหา $\hat{C}$ (แบนด์วิดท์สมมูล) ในสมการที่ (2.35) จะต้องใช้ numerical เข้ามาช่วยแก้สมการ และกำหนดให้ $\hat{C}$ จากสมการที่ (2.35) เป็นแบนด์วิดท์สมมูลค่าจริงในกรณีแหล่งกำเนิดแหล่งเดียว

เราจะประมาณสัมประสิทธิ์ให้มีค่าเป็น 1 เพื่อง่ายในการคำนวณ และจะได้ค่าขอบเขตบนของ $\hat{C}$

$$\text{โดยที่ } \varepsilon = e^{z_0 x} \Rightarrow z_0 = \frac{\ln \varepsilon}{x}$$

จากสมการที่ (2.35) จะได้

$$\varepsilon = e^{\left(\frac{\alpha}{\hat{C}} - \frac{\beta}{R_{peak} - \hat{C}}\right)x}$$

$$\frac{\ln \varepsilon}{x} = z_0 = \frac{\alpha}{\hat{C}} - \frac{\beta}{R_{peak} - \hat{C}} = \frac{\alpha R_{peak} - \alpha \hat{C} - \beta \hat{C}}{\hat{C}(R_{peak} - \hat{C})}$$

$$\alpha R_{peak} - \alpha \hat{C} - \beta \hat{C} - \hat{C} R_{peak} z_0 + z_0 \hat{C}^2 = 0$$

$$\hat{C} = \frac{R_{peak} z_0 + \alpha + \beta \pm \sqrt{(R_{peak} z_0 + \alpha + \beta)^2 - 4 z_0 \alpha R_{peak}}}{2 z_0} \quad (2.36)$$

ในทำนองเดียวกัน เมื่อพิจารณาให้มีแหล่งกำเนิด N แหล่ง โอกาสที่การครอบครองบีฟเฟอร์มากกว่า x คือ $G(x) = 1 - F(x)$ ในการแก้สมการโดยทั่วไปจะต้องหาผลรวมของค่าเอกโปเนนเชียลตามสมการที่ (2.19) เนื่องจาก eigenvalue ที่ติดลบน้อยที่สุดจะมีค่าเด่นที่สุด และเป็น eigenvalue ที่หาได้จากสถานะที่ N คือสถานะที่แหล่งกำเนิดทุกแหล่งแอกทีฟพร้อมกันหมดจะได้

$$\begin{aligned} z &= \frac{\gamma}{C/N} - \frac{1}{1 - C/N} = \frac{NR_{peak}\gamma}{\hat{C}} - \frac{NR_{peak}}{NR_{peak} - \hat{C}} \\ &= \frac{NR_{peak}\gamma(NR_{peak} - \hat{C}) - NR_{peak}\hat{C}}{\hat{C}(NR_{peak} - \hat{C})} = \frac{NR_{peak}(NR_{peak}\gamma - \gamma\hat{C} - \hat{C})}{\hat{C}(NR_{peak} - \hat{C})} \\ &= \frac{-NR_{peak}(-NR_{peak}\gamma + \gamma\hat{C} + \hat{C})}{\hat{C}(NR_{peak} - \hat{C})} \\ &= \frac{-NR_{peak}(\hat{C} - NR_{peak})(1 + \gamma)}{\hat{C}(NR_{peak} - \hat{C})} \end{aligned}$$

$$= \frac{-NR_{peak}(\hat{C} - N\rho R_{peak})}{\hat{C}(NR_{peak} - \hat{C})(1 - \rho)} \quad (2.37)$$

ดังนั้นเราจะใช้วิธีประมาณแบบเชิงเส้นกำกับ (asymptotic) เมื่อขนาดบัฟเฟอร์ x มีค่ามากแล้วจะได้โอกาสที่การครอบครองบัฟเฟอร์มากกว่า x คือ $G(x)$ ประมาณได้ด้วยทอมเดียว ดังสมการที่ (2.38)

$$G(x) \approx b \exp\left(\frac{-NR_{peak}(\hat{C} - NR_{peak}\rho)x}{(1 - \rho)(NR_{peak} - \hat{C})\hat{C}}\right) \quad (2.38)$$

ในการหาสัมประสิทธิ์ วิเคราะห์ทำนองเดียวกันกับกรณีแหล่งกำเนิดแหล่งเดียว แต่พิจารณาให้มีแหล่งกำเนิด N แหล่งแยกที่พร้อมกัน จะได้สัมประสิทธิ์เป็น

$$b = \left(\frac{\rho}{\hat{C}}\right)^N = \left(\frac{N\rho R_{peak}}{\hat{C}}\right)^N \quad (2.39)$$

แทนสมการที่ (2.39) ลงในสมการที่ (2.38) จะได้สมการใหม่เป็น

$$G(x) \approx \left(\frac{N\rho R_{peak}}{\hat{C}}\right)^N \exp\left(\frac{-NR_{peak}(\hat{C} - NR_{peak}\rho)x}{(1 - \rho)(NR_{peak} - \hat{C})\hat{C}}\right) \quad (2.40)$$

เราจะใช้สมการที่ (2.40) ในการหาแบนด์วิดท์สมมูลในกรณีที่มีแหล่งกำเนิด N แหล่งมัลติเพลกซ์กัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะสามารถวิเคราะห์หาแบนด์วิดท์สมมูลในกรณีที่มีแหล่งกำเนิดแหล่งเดียวและหลายแหล่งที่เป็นแบบเอกพันธ์ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดที่มีคุณสมบัติของทราฟฟิกเหมือนกันซึ่งกำหนดด้วยตัวแปร R_{peak} , ρ และจำนวนของแหล่งกำเนิดที่มัลติเพลกซ์กัน (N) แต่โดยทั่วไปแล้ว ลักษณะของแหล่งกำเนิดจะเป็นแบบวิวิธพันธุ์ คือประเภทของแหล่งกำเนิดที่มัลติเพลกซ์กัน มีคุณสมบัติทางทราฟฟิกที่แตกต่างกัน เช่น เสียง, วิดีโอและข้อมูล เป็นต้น ดังนั้นเราจะพิจารณาให้มีการจัดสรรแบนด์วิดท์แบบรวมกัน (Aggregate) ให้กับแหล่งกำเนิดวิวิธพันธุ์ดังกล่าวในหัวข้อต่อไป

2.4 แบบควิคท์สมมูลสำหรับแหล่งกำเนิดวิวิธพันธุ์ (Heterogeneous Source) [4]

รูปที่ 2.5 แหล่งกำเนิดวิวิธพันธุ์ที่มีมิติเพลกซ์กันในรูปแบบจำลองของไหล (fluid model)

เรากำหนดให้มีแหล่งกำเนิด K ประเภทที่แตกต่างกันมามีมิติเพลกซ์กัน ซึ่งแต่ละประเภทมีตัวแปรเป็น $\alpha_k, \beta_k, R_{peak(k)}$ โดยมีระยะเวลาที่แหล่งกำเนิดจะเบิร์ตโดยเฉลี่ยเท่ากับ $1/\beta_k$ วินาที และ α_k โดยเฉลี่ยเท่ากับ $1/\alpha_k$ วินาทีตามลำดับ จากรูปที่ 2.5 เป็นกรณีที่มีแหล่งกำเนิด 3 ประเภทที่แตกต่างกันมามีมิติเพลกซ์กัน

เราสามารถพิจารณาว่าความน่าจะเป็นที่การครอบครองบัฟเฟอร์มีขนาดมากกว่า x ดังสมการที่ (2.41)

$$G(x) = \sum_{n=0}^{N_0-1} \beta_n e^{-\alpha_n x} \quad (2.41)$$

โดยที่ N_0 เป็นสมาชิกใน overload state ซึ่ง overload state คือ state ที่ทำให้มีคิวในบัฟเฟอร์หาได้จากเซตของ n โดยที่ $\{n \in \sum_{k=1}^K n_k R_{peak(k)} > \hat{C}\}$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5 การประมาณค่าแบบตัววัดที่สมมูลของแหล่งกำเนิดเอกพันธ์และวิวิธพันธุ์ [3]

เราสามารถประมาณค่าแบบตัววัดที่สมมูลได้ สำหรับแหล่งกำเนิด N แหล่ง ที่มีมิติเพลาชกัน
ในกรณีแหล่งกำเนิดเอกพันธ์ ได้จาก

$$\hat{C}_F = \sum_{i=1}^N \hat{C}_i \quad (2.42)$$

โดยที่ $\hat{C}_i$ หาได้จากสมการที่ (2.36)

เราสามารถประมาณค่าแบบตัววัดที่สมมูลได้สำหรับแหล่งกำเนิด K ประเภทที่มีมิติเพลาชกัน
กันในกรณีแหล่งกำเนิดวิวิธพันธุ์ ได้จาก

$$\hat{C}_F = \sum_{i=1}^K N_i \hat{C}_i \quad (2.43)$$

โดยที่ $\hat{C}_i$ หาได้จากสมการที่ (2.36) และ N_i เป็นจำนวนของแหล่งกำเนิดในแต่ละ
ประเภท

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย